

‘No ens podem plantejar una Europa sense una agenda de cultura comuna’

La segona sessió plenària del fòrum ha girat entorn de les estratègies governamentals i les bones pràctiques per ajudar les indústries culturals a tirar endavant. En aquest marc, s’ha presentat l’estudi *La cultura en el desenvolupament regional*. També s’ha aprofitat per comparar diverses polítiques de gestió de la cultura a diferents països de la UE (Espanya, Països Baixos i Àustria). En definitiva, s’ha parlat de la inversió en cultura, un dels temes estrella d’aquesta segona jornada, i de la necessitat que sigui rendible. Les opinions s’han dividit entre els qui pensen que el sector hauria de rebre més finançament o que s’haurien de redirigir les polítiques i apropar-se més al dia a dia de les empreses culturals, i els qui pensen que la inversió és suficient, tot i que admeten algunes deficiències.

Mike Coyne, director de l’estudi sobre desenvolupament regional i soci del Centre d’Estratègies i Serveis d’Avaluació (CSES) del Regne Unit, ha extret algunes conclusions de l’anàlisi sobre el sector cultural, i ha dit que la cultura està “subestimada, infravalorada”. Diu que hi ha àrees a Europa, com les grans metròpolis, on la cultura “mou un 10% o més dels ingressos”. En el cas de Londres, el sector és molt més gran que el dels serveis financers. No obstant això, lamenta que darrerament hi ha hagut un fort creixement, que, malhauradament, “no s’ha vist recollit en cap estudi”.

Aquesta demanda de Coyne se suma a les que s’han pogut sentir durant el fòrum. Ponents i assistents han remarcat la idea que hi ha poques dades referents al sector de la cultura, la qual cosa impedeix analitzar-lo correctament.

Coyne ha destacat la importància del sector de les indústries culturals com a generadores de valor afegit brut, ja que és un sector que “genera llocs de treball”. I ha volgut assenyalar dues característiques que ha de tenir un projecte perquè tingui èxit: han de comptar amb el suport del sector empresarial i de les administracions locals i regionals, que són “les que estan més conscienciades del paper de la creativitat”.

Coyne ha demanat major inversió en cultura: “Aquests projectes no s’emporten la quota que es mereixen. Com és possible que la cultura i el sector de la creativitat no es prenguin més seriosament a tota Europa?”

Respecte a aquesta sol·licitud, Jesús García Calero, moderador i cap de la secció Cultura de l’ABC, ha demanat als ponents que imaginin un lloc a Europa on es consumeixi molta cultura, que tingui un mercat potent i on la pirateria “estigui en declivi”.

L’Administració es defensa de les crítiques

Guillermo Corral, director general de la Direcció General de Política i Indústries Culturals del Ministeri de Cultura, ha sortit en defensa de les administracions públiques i ha dit que la inversió és suficient: “S’inverteixen tres mil milions d’euros en totes les administracions. La cultura no és un sector infravalorat. Al contrari, és un sector molt valorat. Per exemple, la imatge que es té d’Europa ve determinada pel que es dona a conèixer d’ella a través dels productes culturals.” Corral assegura que des del Govern espanyol es financien projectes que no podrien sortir a la llum si depenguessin només del finançament bancari.

També ha volgut aprofitar per recordar el poc protagonisme que Europa té a Internet: “Els grans distribuïdors de continguts d’Internet són americans i asiàtics.”

Aquesta sessió ha servit per comparar diferents polítiques de gestió de la cultura. Judith van Kranendonk, directora general de Cultura i Mitjans de Comunicació del Ministeri d'Educació, Cultura i Ciència dels Països Baixos, ha dit que treballen en la línia de “convèncer els que estan fora del sector cultural de la importància que té la cultura en el benestar quotidià.” Una altra de les línies de les seves polítiques passa per fomentar l'estímul empresarial i la internacionalització de les empreses als Països Baixos. La directora general també ha remarcat la importància de gestionar la cultura a nivell local i provincial, “que és on es gesten els productes culturals”. La necessitat d'una agenda cultural comuna a tota Europa ha estat un dels eixos de la intervenció: “Jo no em puc plantejar Europa sense una agenda de cultura.” En aquesta agenda, elaborada per la UE, haurien de participar les empreses i els qui es dediquen a la cultura, segons ha proposat.

Àustria: l'èxit de Linz com a Ciutat Cultural

Michael Franz, director de la Secció de Cultura del Ministeri Federal d'Educació, Arts i Cultura d'Àustria, ha volgut contestar a la pregunta de Jesús García Calero sobre la societat utòpica, i ha dit que li espanta la idea que pugui existir un país utòpic sense pirateria ni res d'això, perquè d'aquesta manera “moriria la creativitat”.

Franz ha parlat del model de gestió austríac i ha dit que Àustria és un cas especial, perquè és un país petit on l'Administració sempre s'ha implicat en la cultura a causa del patró conductual que tenen els austríacs. Ha fet referència a la necessitat d'un finançament proper a les empreses, i a la necessitat que les administracions sàpiguen què estan finançant. Ha posat com a exemple l'èxit que va tenir la ciutat de Linz, que l'any passat va ser Ciutat de la Cultura, i que contra tot pronòstic, va rebre més visitants que moltes altres ciutats que es dediquen al turisme.

Una de les mesures del Govern austríac per tal de fomentar l'ús de la cultura ha estat baixar els preus de les entrades dels museus o fins i tot apostar per la gratuïtat, i promoure la col·laboració entre el món de l'art i les escoles: “Si agafes un grup d'alumnes i els ajudes a ser creatius es poden convertir en futurs creatius d'Europa.”